

SIGGI MAR EN IRMA SCHORTINGHUIS, STRANDHÓLAR: "ONZE GROOTSTE ANGST IS EEN DROESUITBRAAK"

Dertien jaar geleden verhuisden Sigurður Marinusson (Siggi Mar) en zijn vrouw Irma Schortinghuis van IJsland naar Noord-Holland. In Camperduin runnen zij nu samen met veel toewijding het IJslanderbedrijf Strandhólar. Sigg: "We houden ons bezig met uiteenlopende activiteiten: van fokkerij tot topsport. Daarbij is de diergezondheid van cruciaal belang. Onze grootste angst is dat er droes uitbreekt op ons bedrijf; daar zijn IJslandse paarden niet goed tegen bestand."

Siggi en Irma zijn 24 uur per dag en 7 dagen per week met hun IJslanders bezig. Geen wonder, als je beseft dat Siggi al ruim 25 jaar als wedstrijdruiter tot de wereldtop behoort. Hij maakte negen keer deel uit van een WK-equipe, zowel voor IJsland als voor Nederland. In 2011 sloot hij het WK met zijn paard Eilimi vom Lindenhof af als wereldkampioen PP1, een onderdeel waarop hij op eerdere WK's al tweemaal zilver behaalde. Maar ook Irma rijdt inmid-

dels al jaren op sport A-niveau. Tijdens ons bezoek aan Strandhólar is het tweetal druk bezig met de voorbereidingen voor het WK in Berlijn, waaraan zij over twee weken allebei deelnemen. Toch nemen ze uitgebreid de tijd voor een interview.

GEZONDE SPORTPAARDEN

"Vanwege zijn expertise wordt Siggi veel gevraagd voor het inrijden, corrigeren en wedstrijd- en keuringklaar maken van IJslanders", vertelt

Irma. "Hij heeft jarenlange ervaring in het geven van trainingen en let daarbij ook op de behoefte van het paard aan voedingsstoffen. Strandhólar beschikt over een eigen rijhal en maakt gebruik van de faciliteiten van het nabijgelegen Paarden Revalidatie Noord-Holland. Verder geeft Siggi regelmatig clinics."

Een andere belangrijke bedrijfstak is het fokken van sportpaarden. "Ons fokdoel is gezonde sportpaarden met goede zuivere gangen, soepele

ruime bewegingen en een uitstekend karakter. We hebben nu zo'n vijftig IJslanders, deels zelf gefokt en deels import. Sinds 2007 streven we naar vijf tot zeven veulens per jaar. Ook bieden we ieder dekseizoen een hengst aan die zichzelf in de sport heeft bewezen en een keuringsresultaat heeft van ruim boven de 8. Onze fokmerries lopen samen met hun veulens en de opfok op een terrein van vijftien hectare. Doordat de veulens in de kudde opgroeien, leren ze op een natuurlijke manier om 'sociaal paardengedrag' te vertonen. Sensibele, wat schuwe paarden zijn het beste te trainen. De sportpaarden staan op stal, maar gaan het hele jaar door overdag naar buiten, van negen tot vijf uur."

GEVOELIG VOOR DROES

Het bedrijf had nooit zo succesvol kunnen zijn als de paarden niet kerngezond waren. Daarom doen Siggi en Irma er alles aan om vervelende ziektes buiten de deur te houden. Hun grootste angst is een droesuitbraak. In IJsland geldt namelijk al sinds 1882 een importverbod op paarden en andere dieren, waardoor de paardenpopulatie vrij is van infectieziekten. "Deze situatie kun je vergelijken met de vroegere inheemse Indianenstammen in Zuid-Amerika", legt Siggi uit. "Die leefden zo afge-

FOTO: MARIE RAUWERDA

SIGGI EN IRMA TIJDENS HET NK IN 2013.

STRANDHÓLAR: WIE ZIJN OGEN TOT SPLEETJES KNIJPT KAN ZICH ER IN IJSLAND WANEN.

zonderd, dat ze ten onder gingen aan de ziekten die de Spanjaarden meebrachten." Dat IJslanders inderdaad erg vatbaar zijn, bleek wel in mei 2010. Toen werd ineens een groot gedeelte van de IJslandse paardenpopulatie getroffen door een ziekte aan de voorste luchtwegen, veroorzaakt door de bacterie *Streptococcus zooepidemicus*. Dit is een zusje van *Streptococcus equi*: de veroorzaker van droes. Normaliter wordt *S. zooepidemicus* niet als een relevante ziekteverwekker gezien, maar voor veel IJslandse paarden was deze variant al fataal.

PCR-TEST

Irma: "In eerste instantie was het moeilijk om informatie te vinden

over preventie van droes, maar gelukkig konden we bij de GD terecht. Het bleek dat dragers van droes via een PCR-test gemakkelijk op te sporen zijn. We hebben hier nu een aantal 'kits' liggen, zodat we zelf neusswabs kunnen opsturen naar het GD-laboratorium. De testuitslag is vaak de volgende dag al bekend. Eerder in dit seizoen, vlak voor een belangrijke selectiewedstrijd, werd plotseling één van onze paarden ziek. We hadden de wedstrijdpaarden al in een aparte stal gezet. Om er zeker van te zijn dat we naar de wedstrijd konden gaan, hebben we direct neusswabs bij de GD afgeleverd. Nog dezelfde middag wisten we dat het gelukkig loos alarm was." Bij 'nieuwe' paarden is het afhan-

kelijk van de herkomst of Strandhólar een PCR-test laat doen. Irma: "Wanneer een paard uit Europa in training komt, of wanneer het eerst in een algemene stal stond, dan willen we zekerheid. Maar liefst 10% van de paarden die de infectie doorgemaakt hebben, blijft levenslang drager. Die nieuwe paarden houden we daarom drie weken in quarantaine. In die periode kunnen we ze observeren, temperaturen en de neusswabs nemen."

WEERSTAND

Daarnaast is het volgens Siggí en Irma belangrijk om je gezonde

verstand te gebruiken. "Wanneer de paarden fit zijn en veel buiten komen, dan is hun weerstand natuurlijk ook beter. Ook vragen we bezoekers om de paarden niet te aaien en eventueel van te voren schone kleding aan te trekken. Verder is het belangrijk om goed naar je paarden te kijken, dan pik je signalen sneller op." Is het ook gunstig dat het bedrijf aan zee ligt, waardoor er geen muggen voorkomen? Het is immers bekend dat IJslanders ook vatbaarder zijn voor staart- en maneneezeem. Irma: "Het ontbreken van muggen zou inderdaad een rol kunnen spelen, maar ook hierin ben ik van mening dat de algehele weerstand wellicht belangrijker is. Onze paarden zijn fit, hun metabolisme is goed. Als een paard verveeld en vervet in de wei staat, is het vatbaarder voor allerlei ziektes. Overigens zitten ziektes in de paardenhouderij in het algemeen nog te veel in de taboesfeer. Door er open over te communiceren, kun je veel gemakkelijker maatregelen treffen en verspreiding tegengaan. Daar heeft iedereen baat bij."

DROES

Droes is een besmettelijke aandoening van de voorste luchtwegen, veroorzaakt door de bacterie *Streptococcus equi*. Meestal ontstaan er abscessen in de lymfeknopen van de kaak en hals. Verdere symptomen zijn: koorts, etterige neusuitvloeiing en eventueel moeilijk ademen en moeilijk slikken/eten door druk van de abscessen. Mogelijke complicaties: verslagen droes (abscessen in het lichaam na verspreiding van de bacterie via de bloedbaan), huidbloedingen door een allergische reactie en longontsteking. De belangrijkste besmettingsbronnen zijn paarden met droesverschijnselen of latente dragers. Besmetting kan optreden door direct contact tussen paarden of indirect door de mens (handen, kleding) of besmette voorwerpen.

SIGGÍ MET GABRIEL FRÁ HÓLI IN VLIEGENDE TELGANG.

FOTO: HENK PETERSE